

WSTĘP

Postrzeżenie ochrony środowiska na przestrzeni ostatnich lat doznało istotnych zmian. Obecnie jest ona widziana coraz częściej głównie jako konieczność racjonalnego korzystania z istniejących elementów przyrodniczych, zarówno tych o charakterze nieodnawialnym, jak i odnawialnych składników środowiska. Taka zmieniająca się optyka wymusza także ewolucję w postrzeganiu norm, w oparciu o które chronione jest środowisko, traktowane jako dobro prawne. W obszarze współistnienia dóbr prawnych nie do uniknięcia są konflikty między poszczególnymi wartościami chronionymi prawnie. Tak jest także w przypadku środowiska. Coraz częściej zatem stosowanie przepisów służących ochronie elementów przyrodniczych musi prowadzić do rozwiązywania konfliktów, istniejących głównie między ochroną środowiska a wolnością gospodarczą. Istotną rolę w zakresie rozstrzygania tych konfliktów przypisuje się konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju. Z pewnością jej wykorzystywanie nie prowadzi i nie może prowadzić do niwelowania wszelkich istniejących w praktyce prawa konfliktów środowiskowych.

Istotnej roli w obszarze skutecznego wykorzystywania norm prawa, na potrzeby ochrony środowiska (postrzeganego jako dobro prawne), należy upatrywać właśnie w działaniach nauki prawa prowadzących do zidentyfikowania istniejących kwestii spornych, a nawet dopiero tych mogących powstać w przyszłości, w zakresie prawnych aspektów szeroko rozumianej ochrony środowiska. Trafnie sformułowane wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda*, a przede wszystkim ich dostrzeżenie przez ustawodawcę i organy stosujące prawo, pozwalają na niwelowanie problemów już istniejących w praktyce. Umożliwiają one także uniknięcie tych, które dopiero mogą się pojawić, w przypadku niedostrzeżenia wagi zgłaszanych przez naukę praw uwag. Tak określona relacja pomiędzy działaniami nauki prawa a praktycznym wymiarem rzeczywistości prawnej nabiera szczególnego znaczenia właśnie w zakresie ochrony środowiska. Jest ona tym dobrem prawnym, w obrębie którego nie zawsze jest możliwe zniesienie negatywnych następstw wywołanych stosowaniem norm prawa.

W przekazywanym na ręce Czytelników zeszycie zostało zamieszczonych 26 artykułów, których Autorzy reprezentujący liczne ośrodki akademickie, podjęli w swych rozważaniach szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska jako dobra prawnego.

W opracowaniu prof. Agnieszki Skóry podjęta została problematyka prawnej ochrony zdrowia ptaków. Poddaje ją Ona analizie z punktu widzenia administra-

cyjnopravných rozwi az an. Autorka uczyni a przedmiotem swych rozważań wykorzystywanie jednej z form działania organo w administracji publicznej – stosowanej w celu ochrony zdrowia ptako w, innych zwierząt oraz zdrowia i życia ludzi, tj. aktu w prawa miejscowego.

Kolejny tekst autorstwa prof. Macieja Rudnickiego i dr Kamili Sobieraj traktuje o mechanizmach wsparcia, ktu re umożliwiają redukcję kosztu w energii w przemy śle energochlonnym. Ich rozważania dotyczą tak obecnie funkcjonujących, jak i dopiero projektowanych mechanizmou w. Są one poddane analizie w kontekście aspektu w prawnych funkcjonowania systemu handlu uprawnieniami do emisji.

W artykule autorstwa prof. Anety Breczko poruszone zostały praktyczne implikacje etyki ochrony zwierząt. Podejmuje ona w nim kwestie podmiotowości zwierząt i związane z tym konsekwencje prawne, także te pozostające w związku z etyką środowiskową i zrównoważonym rozwojem.

Dr Tomasz Bojar–Fijałkowski w swoim artykule poruszy l kwestie gospodarki komunalnej, jako instrumentu zrównoważonego rozwoju w gminie. Swoje rozważania Autor zobrazowa l przykładem mechanizmou w prawnych funkcjonujących we Władysławowie.

W artykule autorstwa dr. Dominika J. Ko ciuka znalazły się rozważania na temat wzajemnych zależności pomiędzy zrównoważonym rozwojem a informatyzacją działalności administracji. Autor poruszy l bardzo istotny i aktualny problem wplywu informatyzacji działalności administracji na ochronę drzew i zmniejszenie zużycia papieru. Zagadnienie to opisane zostało z punktu widzenia regulacji prawnych.

W kolejnym tekście autorstwa dr Anny Haładyj poruszone zostały kwestie partnerstwa międzysektorowego jako przykładu wspu dzia ania w trybie art. 45 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie  rodowiska oraz o ocenach oddziaływania na  rodowisko. Autorka bardzo trafnie wskazuje na wyjątkowo ważną rolę organizacji pozar adowych oraz rolę partnerstw *per se* w promowaniu zrównoważonego rozwoju.

Artyku l dr Aliny Miru c i dr Ewy Stefańskiej poświęcony zosta l rozważaniem na temat charakteru prawnego i zasady sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w sprawach odmowy przy l czenia do sieci. Rozważania te prowadzone zostały na przykładzie farm wiatrowych. Autorki trafnie podkreślają, że problematyka trybu i prawnych przesłanek przy l czenia, a zwłaszcza sądowej kontroli decyzji wydanych w sprawie odmowy przy l czenia do sieci farm wiatrowych, jest szczegu lnie interesująca z tej przyczyny, że nie była ona dotychczas przedmiotem poszerzonej analizy w piśmiennictwie, przy czym w judykaturze rozstrzygnięto już wiele kwestii ważnych z punktu widzenia praktyki.

W swoim artykule dr Artur K. Modrzejewski poruszył aktualny temat tworzenia wojewódzkich planów gospodarowania odpadami w powiązaniu z możliwością podejmowania przez gminy różnych form współpracy w obszarze gospodarki odpadami. Autor analizuje problem współdziałania gmin z różnych województw w kontekście tworzenia WPGO.

Dr Karolina Szuma w swoim artykule analizuje wybrane problemy gospodarowania odpadami w świetle założeń Deklaracji Rio +20. Autorka podkreśla, że gospodarowanie odpadami może mieć znaczące oddziaływanie na stan środowiska.

W artykule autorstwa mgr. Łukasza Borkowskiego i mgr. Piotra Chmielewskiego dokonana została analiza racjonalności regulacji dotyczących powiększania obszarów parków narodowych w Polsce. Autorzy przedstawili czynniki prawne mające wpływ na powiększanie obszarów parków narodowych.

Mgr Adam Citko poruszył kwestie wykorzystania dokumentu elektronicznego w postępowaniu administracyjnym. Zdaniem Autora poprawne przeprowadzenie procesu informatyzacji administracji wymaga głębokich i przemyślanych zmian legislacyjnych.

W swoim artykule mgr Kamil Dybiec przedstawia zagadnienie roli lokalnej administracji publicznej w zakresie ochrony powietrza. Rozważania prowadzone są w oparciu o przykład rozwiązań zastosowanych w Jeleniej Górze.

Artykuł mgr. Piotra Jacia i mgr Karoliny Zapolskiej poświęcony jest projektowanym nowelizacjom ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Autorzy przedstawiając zamierzenia ustawodawcy jednocześnie wskazują na konieczność dokonania zmian w prawie z uwzględnieniem i poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Przepis art. 144 Kodeksu cywilnego, jak i art. 323 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska przewidują określone uprawnienia dla konkretnych podmiotów w przypadku niewłaściwego oddziaływania zakłócającego wykonywanie prawa własności czy powodującego szkodę. Problematykę skutków prawnych „immisji” w świetle Kodeksu cywilnego i ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska analizuje w swoim artykule mgr Aneta Karwowska.

Mgr Anna Kempa–Dymińska i mgr Paweł Kempa–Dymiński poruszają problematykę wspólnego znaku towarowego gwarancyjnego. Artykuł stanowi próbę odpowiedzi na pytanie, czy możliwe jest wykorzystanie instytucji wspólnego znaku towarowego gwarancyjnego, pochodzącego z prawa własności przemysłowej, w działaniach administracji publicznej na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Artykuł mgr Ewy Kostrzewskiej dotyczy tematyki zarządzania nieruchomościami w procesie wdrażania zrównoważonego rozwoju. Autorka porusza proble-

matykę uwzględniania zrównoważonego rozwoju w trakcie podejmowania przez organy działań planistycznych i zarządzania nieruchomościami.

Mgr Iwona Kowalczyk opisuje zagadnienie „zielonych zamówień publicznych”. W artykule opisana zostaje polityka kreowania rynku zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju.

W artykule mgr Martyny Kropiewnickiej opisany zostaje aktualny problem walki z biopiractwem. Autorka wskazuje, że podejmowanie działań w tym zakresie stanowi jeden ze sposobów na zmniejszenie ubóstwa na świecie. Dokonany zostaje przegląd aktów prawnych regulujących problematykę dostępu do zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy z nimi związanej.

Mgr Joanna Leszczyńska dokonuje analizy pojęcia „zrównoważonego rozwoju” w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Autorka podkreśla, że zdefiniowanie pojęcia zrównoważonego rozwoju jest istotne w świetle całości kształtu działań związanych z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym.

W kolejnym tekście autorstwa mgr. Marcina Marcinkiewicza dokonana została analiza realizacji miejskich inwestycji infrastrukturalnych związanych z ochroną środowiska z wykorzystaniem partnerstwa publiczno–prywatnego w Polsce. Autor wskazuje na olbrzymie znaczenie tej formy współdziałania sektora prywatnego oraz publicznego i jednocześnie podkreśla brak jej należytego wykorzystania.

Zagadnieniom ogólnym, roli i znaczeniu zasady zrównoważonego rozwoju w prawie administracyjnym poświęcony jest artykuł autorstwa mgr. Pawła Mysłowskiego.

Mgr Aleksandra Puczko porusza kwestie urzeczywistnienia zasady zrównoważonego rozwoju przez współdziałanie interesu prywatnego i publicznego. Autorka dokonuje przeglądu rozwiązań legislacyjnych zarówno w prawie międzynarodowym, unijnym, jak i krajowym.

Mgr Krzysztof Pyter dokonuje przeglądu wybranych propozycji zmian legislacyjnych w przepisach dotyczących wydobywania gazu łupkowego. Autor opisuje przyszłe projektowane rozwiązania prawne dokonując ich oceny.

Problematyce *Buen vivir* (dobrego życia), jako propozycji zrównoważonego rozwoju, poświęcony został artykuł mgr Ilony Resztak. Pojęcie *Buen vivir* pojawiło się po wyborach prezydenckich, które odbyły się w Ekwadorze 26 listopada 2006 roku. Autorka opisuje realizację zasady *Buen vivir* w ekwadorskim systemie prawnym.

Wdrażanie energetyki jądrowej opisane zostało przez mgr Martę Sobczuk. Autorka wskazuje, że działania administracji publicznej w tym obszarze uznane mogą być za przejaw realizacji zasady zrównoważonego rozwoju.

Zeszyt kończy artykuł autorstwa studentki Magdaleny Kowalewskiej, w którym Autorka porusza problematykę zasady zrównoważonego rozwoju, jako dyrektywy działań administracji publicznej.

W zaprezentowanych artykułach dokonano szerokiej i szczegółowej analizy zagadnienia ochrony środowiska i zasady zrównoważonej i bezpiecznej zasady prawnej rangi konstytucyjnej. Problematyka przeanalizowana została w sposób wielopłaszczyznowy z punktu widzenia regulacji prawnych przynależnych do różnych gałęzi prawa. Żywimy głęboką nadzieję, że każdy z artykułów stanowił będzie istotny głos w dyskusji na temat ochrony dobra prawnego, jakim jest środowisko, będąc jednocześnie asumptem do podejmowania i prowadzenia dalszych badań naukowych.

Redaktorzy